

Ф О Л Д Ж М И Н Е Ч И І

с п р е

Фаміліяїрѣ чеї де обще фолосітоаре Вѣношінце,
АДВЪТЪІТЪ ДЕ О СОЦІЕТАТЕ АЧЕЛОР АВЪЦАЦЪ

13)

(СЪ ІВЪЩЕ А ТОДЪЪ СЪМЪЗТА).

(Мартіе 27. 1837.

ВЪМЪЗТАТЪ ДЪ ЯНЪА А Скріптѣрїї 26. НЪМ. КЪ 70 — 80 Кіпѣрї КЪ Прец 2. П. А арѣнт.

МОНТЕНЕГРІНЕРІІ (ЧЕРНООРИЦІ).

Породѣа чел атрармат де мѣнте алМон-
тенегрїнілор азкѣаще, дела Скътарї спре
мѣаѣзноаште, атрѣ Алванїа шї атрѣ Вр-
неговїна, о Царѣ де мѣнте де тот сѣл-

ватекѣ, шї когатѣ, карѣ заче атрѣ Сѣ-
панїрѣ Австрїї шї атрѣ Марѣ-Боано. По-
пѣлаціа цѣнѣтѣлѣшї ачелѣа сѣ советѣци
ла 120,000 де сѣфлетѣ А 116 де са-
те. Докѣрїле чѣле де фѣрѣнте сѣнѣтѣ
Чѣтїн саѣ Чѣтїгне, шї Гїсіадаа Тоатѣ Ца-

МОНТЕНЕГРІНЕРІІ (ЧЕРНООРИЦІ.)

ра есте дѣкѣѣ таре атѣт дѣспре Австрїа,
кѣм шї дѣспре партѣ тѣрчїлор де маї
нѣ сѣ поате атрѣче атрѣнѣа. Породѣа
есте ѣн Нѣм де Слѣвѣнѣтѣкрїк, дїнѣтѣ

але кѣрора мѣлаціме де фамїлії де морѣ-
де Вѣропа аѣ адѣс мѣлатѣ рѣдѣчїнї де мо-
роаде їскѣсїте, сїргѣїтоаре, кѣ мїнте шї
фѣрѣмоате. МОНТЕНЕГРІНЕРІІ шаѣ АТЕМЕАТ

пре мѣнцїї лор неатѣрнарѣ, кѣ сѣ пѣнѣ ачї сѣпт окротїрѣ венетїаскѣ, ачї сѣпт стѣпанїрѣ тѣрчаскѣ фѣрѣ де а фї сѣ-пѣшї нїч ла сѣмї нїч ла алцїї. Акѣм сѣнт еї венїні кѣ статѣрїле австрїечїї, каре авѣпра Докѣлѣ лор чѣлѣї полїтїческ ав о маре лѣаре де сѣмѣ. Вї сѣнт а старе тотѣкѣсна сѣ дѣ 30 пѣнѣ ла 40 де мїт де вѣрѣацї атрармацїї де оасте, шї сѣ аратѣ кѣ маре вїтезїе ла оасте, кѣ еї сѣнт ка Славїї чѣї деспре амїазѣзї. Вї стаѣ сѣпт ѣн вѣзѣїк алес де дѣншїї, каре ва сѣ зїкѣ атѣта ка ѣн лѣпѣтернїчїт, дѣпѣ кѣвѣнтѣла вѣлада (пѣтѣре) шї еї грѣск л Дїмѣа Славѣна. Сїрѣсїнѣа гѣзѣїшагѣлѣї лор есте цїнерѣ довїтоаче-лор, маї вѣртос ої прѣсск, каре ле адѣ-че лор вогѣцїе кѣ лѣна, шї кѣ дѣлѣаца лор. Пѣдѣрїле ле дѣ дѣмне дїн дестѣла, Дївѣзїле чѣле кѣ флорї ле хрѣнѣще стѣ-пїї, шї ле дѣ мїаре мѣлѣтѣ. Славїї сѣнт пѣлѣгарї, шї ка пѣсторї аѣ шї холде, аша сѣнт шї Монтенегрїнерїї, аѣ вѣкѣте, шї вїн кѣт ле трѣвѣе лор. Славїї сѣнт Оа-менїї кѣнтѣрѣцїї, аша шї Монтенегрїнерїї лѣш цетрѣк дїн дѣла л дѣла кѣ драгосте шї кѣ кѣнтѣрї рѣсѣнѣзѣоаре л Цара лор. Нѣравѣрїле сѣш моралїтетѣрїле лор сѣнт де сїне. Вї вѣѣс вѣкѣрос прѣтѣтїндїнѣ, лѣз аѣ нѣравѣрїї вѣне атрѣ вѣрѣценїе. Мон-тенегрїнерїї нѣ сѣнт сѣрѣацї чї сѣнт ѣн мород де мѣнте лѣдестѣлатѣ кѣ де тоате.

Генералѣ Вѣлден дескрїе л Історїї-ле салѣ чѣле деспре, лѣкрѣрїле дїн Алѣ-нїа шї дїн Монтенегро (л Газета де вїен-на дїн Анѣла 1831 Нрѣ 80) деспре дѣн-шїї кѣ о зѣгрѣвїре фѣарте вїе. Монте-негрїнерїї сѣ дѣк де доао орї прѣсте сѣп-тѣмѣнѣ ла тѣрг ла Каттаро, каре сѣ фаче афарѣ ла порта Чѣтѣцїї ачѣцїїа дес-пре мїазѣноапте. — Дїн Чѣтѣцѣла дїн дѣла л Чѣтѣцїї сѣ вѣде хѣла, дїн каре сѣ

сѣрпѣ фїѣмера дела Монте Гелло, каре есте ѣн Хоос сѣлѣвѣтѣк, ѣнде нѣ сѣ кѣ-ноацїе нїч кале нїч кѣрѣре, шї нѣ сѣ поате прѣчѣпе кѣм пот трѣче Оаменїї пѣз аколо, шї тот есте хѣла ачѣла дрѣ-мѣла чѣл алес кѣтрѣ Монтенегро. Кѣ по-вѣстѣ Генералѣ Вѣлден, кареле сѣш сѣнт л нѣмїта Чѣтѣцѣе дїн дѣла, ва сѣ вѣзѣ сосїрѣ Монтенегрїнїлор дїн потрївѣ. Шї-трїле рѣсѣна де кѣнтѣїле чѣле де тот фѣлїѣла де кѣнтѣче де нацїї сѣрѣвѣшїї, пр Оаменїї де департе нѣмаї де авїа сѣ пѣ-тѣ кѣноацїе аїч шї колѣ ла кѣпѣла ѣнї стѣнчї нѣмаї кѣт ѣн понт де маре, пѣ-нѣ че сѣ арѣта де департе о парте дїн-тро Караванѣ чѣї че сѣрїнд дїн стѣнѣ л стѣнѣкѣ аѣ пѣрѣс де вале дела Спї-гліарї. Аколо ера нїще мѣерї кѣ марї повзрї пѣ спатѣ, каре, торкѣнд, лѣш мѣна де дїннапої асїнїї шї алѣе докѣ-тоаче лѣзрѣкѣте, апої аѣ венїт о чѣтѣ де атрармацїї, карїї аїч шї колѣ ста пѣ-лок, кѣзѣта л тоате пѣрѣїле, шї стрїгѣнд сѣ вѣдѣ а повзѣдї пѣ карїї сѣ сѣ пѣї ла рѣнд. ѣшѣрѣрѣ кѣ карѣ сѣ погорѣ еї прїн нїще пїетрїшѣрїї колѣзрѣоаѣз ка Чѣрїѣла де лналѣте шї фѣцїїш перпендїкѣ-ларе сѣ пѣрѣ кѣ ѣн лѣкрѣл нездравѣнї сѣ івѣцїе. Дар фїїнд кѣ ера фѣарте др-парте, сѣ вѣдѣ Оаменїї нѣмаї ка нїшї фѣрнїчїї вѣжѣзїнд прѣ сѣпт пїетрї. Дар шї ної ам кѣзѣтѣт сѣ не грѣвїа кѣтрѣ Баѣар, ка сѣ вѣдем де апроапѣ венїрѣ Монтенегрїнїлор. Ам афлат поарта, До-кѣла шї подѣла прѣсте фїѣмера фѣарте л-тѣрїт кѣ осташї, каре тарѣ лѣзрѣкѣндѣшї армеле тот гѣта ста. Апої аѣ венїт пѣз рѣнт Оаменїї ношрїї прїмѣлѣндѣсѣ прѣсте пѣрѣтѣле стѣнчїлор лавале. Дѣ о моарѣ де о пѣшкѣтѣрѣз де департе дела Баѣар, шаѣ пѣс вѣрѣацїї армеле жог, лѣн-гѣ каре аѣ пѣс стѣраже прѣзѣнѣла дїн трѣнѣ

шиї, фінда кз лор н8 ле есте слобода а еши атрармацї де фацз, нїч а атра аша а четате фзрз рзвзшеа де слобоженїе, каре сз дз н8маї ла чеї маї детрѣквз, шї нїч одагз ла маї м8лцї н8 декжт н8маї ла шасз їншї де одагз. Іар м8ерїле сжнт слободе сз атре. Тоатз гззмада лор сз апропа с8пт о гродзникз стрїгаре шї лармз, акжт сар фї сокотїт кз есте врезн омор, шї пзнз че ам принс де ексте ерам ак8нц8рацї де о оагте де вро вжтеба с8те де Монтенегрїнерї акз-рора кїп адевзрат кз ковжрша акїп8їрѣ ноастрз каре сокотїсзм деспре джншїї. М8ерїле ша8 п8с повзрїле жос, каре ера маї к8 сѣмз акмне де фок, шї о сар-чїнз де але лор ера де кжте 50 — 60 де ф8нцї че д8чѣ эле пз спїнаре прѣ к8 8шорїнцз пз дѣла ак8с шї ажос, ыр артїк8але де мзрф8рї, че ад8чѣ еї де вжнзаре ера вїте, карне аф8матз де берѣѣче к8 н8меле Кастрандїнз, карѣ а-вѣ маре трѣчере афарз дїн Цара лор, маї ад8чѣ шї алте л8кр8рї де мжнкаре, лжнз, пїеї, 8нт, каш, вжнзз, мїаре, чарз, пасзрї де касз, п8чочї шї алте ле-г8мї. Д8пз че са8 ржнд8їт еї пз Бацар, 8нде м8ерїле са8 д8с а четате, шї взр-вацїї са8 рїсїпїт прїн гропї, нѣм д8с сзї черчетзм маї де апроапе. Ам л8ат к8 мїне 8н Боохез, каре авѣ вагз ла джн-шїї, шї ам са8цїа ка тзламач, шї аша к8 деграк мѣм фзк8т к8ношїнцз. — Взр-вацїї ера аналцї де кжте 6 8рме чеї маї м8лцї, ф8рмошї, спзтошї, шї де кїп шї ла кз8тзг8ра лор, дакз сз депрїндѣ ом8а к8 джншїї ера маї м8латз акредїнцаре декжт преп8с. Дакз ым атребат деспрем8нцїї лор, а8 вр8т сзм повестѣкз тоате, кжт есте де ф8рмог д8кр8 пз аколо, шї мз пофтѣ сз мерг ла Верба, кале де шасз Час8рї дела Сат8а чел маї де апроапе Каттаро, шї

мам д8с, кз еї сз фзгзд8а к8цетжнд к8м кз е8 н8 мз вої8 п8тѣ с8ї, кз мз вор д8че атр8н кош престе м8нцї, ка сз н8мї батзм врезн пїчор.

Подобеле порт8а8ї лор сжнт прѣ м8лате де але ашїра, ыр де обїе поартз Монтенегрїнер8а пз тр8п о кзмаше де пжнзз гроасз де їн, каре о поартз ка чеї маї м8лцї дїн Слабї, престе нздра-пїї чеї ларцї вїнецї т8рчепїї, н8маї пзнз ла цен8нкї, престе ачел аре о хаїнз ал-кз, аскменѣ к8м п8рта Романїї де лж-нз, каре ле фаче м8ерїле лор. Ва аш ла-сз чафа, шї пїепт8а чел пзрог десфзк8т ла кзлад8рз шї ла фрїг, ыр хаїна о аре к8с8тз к8 ацз де лжнз, шї к8 м8лцї наст8рї негрї аподовїтз, шї к8 мжнечїае ларцї, шї атоарге ла кап к8 капаче бї-нете. Всте ачїнс престе джнса к8 о к8-рѣ, шї аре о к8тї8цз легатз де брж8 к8 цжнте албе, к8 треї деспзрцїторї, а каре аш поартз глоанце, п8мб тзлат, шї че треб8е ла п8шкат, атралта маї мїкз аре скзпзрзмїнте, шї аре шї п8н-га к8 табак8а легатз. Престе к8рѣ ша8 ачїнс о мзхрамз взргатз де лжнз, к8 каре ырна аш лезаѣше кап8а. Да брж8 поартз додо пїстоале тогдѣ8на пїне, шї 8н анциар че сз поартз а тоатз Бос-нїа шї а Далмацїа, адекз, 8н к8цїт л8нг т8рческ, каре есте де треб8їнцз орї ла че. Пїчореле дїн цен8нкї ажос вара аї сжнт гоале, ыр ырна к8 чорапї де лжнз. Акзлат есте к8 опїнчї легате прѣ фла-ерї ак8с к8 ножїце де лжнз аплетїте шї к8 м8лате фѣце. Пре кап к8 шапкз рошїе к8 брїм негр8 а тоатз врѣмѣ 8м-елз. К8 пзр8а т8нс пзла ф88нте обав ак8с, шї дїннапої аре п8цїнтел пзр ле-гат сѣ8рт. Пре 8мереле чел сгжнт аре атжрнат 8н Шал де пзр де капрз, де 8н кот де лат, де чїнч коцї де л8нг, шї

ПІЛА ВАПЕТЕ КЪ ЧЪКЪРІ ЛЪНЦІ. ШАЛЪА ЄСТЕ
 ЦЕСЪТ ЛА ЧЕІ ДЕ РЪНД НЕГРЪ, ІР ЛА ЧЕІ
 МАІ БОГАЦІ КЪ РОШЪ ШІ КЪ НЕГРЪ ВЪРГАТ,
 КЪ АЧЕЛА АШ АКОПЕРЕ ТРЪПЪЛА ДЪКЪСПРА ШІ
 МАІ ВЪРТОС АРМЕЛЕ, А ПЛОДЕ АШ АКОПЕРЕ
 КЪ ЄЛ ЪМЕРІІ; ШІ АЛ НЪМЪЩЕ ЦРЪКА,
 АЛ ПОАРТЪ А ТОАТЪ ВРЪМЪК ШІ ВЪРБАЦІІ
 ШІ МЪЕРІЛЕ, ШІ НОАПТЪ А ПАТ АКСЪ СЪ
 АКОПЕРЕ ВЪ ДЪНЪСА. МЪЕРІЛЕ ЛЕ ФАЧЕ КЪ
 ЦЕСЪТЪЛА КА ШІ ПЪ ЧЪЛЕЛАЛТЕ ХАІНЕ А ТОА-
 ТЪ ВРЪМЪК ШІ ДЕМЪЛАТЕ ОРІ ЛЕ ФАЧЕ, ФРЪ-
 МОС АПОДОВІТЕ. А СЪРЪВЪТОРІ ПОАРТЪ ЧЕІ
 МАІ КЪ ПЪТЪРЕ ПРЕТЕ ХАІНА ЧЪ ДЪКЪСПРА
 О ІВЪКЪ ФЪРЪ МЪНЕЧІ ДЕ КАТІФЪ ВЪРДЕ,
 РОШІЕ САЪ НЪГРЪ КЪСЪТЪ КЪ МАТАСЪ, ШІ
 ДЕ МЪЛАТЕ ОРІ КЪ БЛАНЪ БРІМЪІТЕ. ЪН ЧЪБЪК
 ЛЪНГ ТЪРЧЕСК ШІ О ПЪШКЪ АЛБАНЕЪЪ АКЪЕ
 ТОТ ДЪКЪРЪЛА. АЧАСТА ЄСТЕ ДЕ ЧІНЧ ЪРМЕ
 ДЕ ДЪНГЪ ФЕРЕКАТЪ КЪ АРАМЪ, ШІ ЪНЕЛЕ
 КЪ СКОІКЪ. АМ ЧЕРКАТ А КЪМЪПЪРА ДЕЛА
 ДЪНШІІ ДЕ АЧЪЛЪК, АСЪ А ЗАДАР, КЪ ЗІЧЪ
 ЄІ АША: „АЧЪСТЪК АТРЪ АТЪТА НЪ НЕ СЪНТ
 ДЕ ВЪНЪАРЕ КА ШІ ЧІНСТЪ НОАСТЪ.“ АСЪ
 ВЪНЪА НЪМАІ ДЕКАТ МЪЪ ДЪРЪІТ ПЪШКА СА
 ШІ АЛТЪА АНЦЕРЪЛА СЪЪ, ПЕНТРЪ КАРЕ ЄЪ
 НАМ ЛІСІТ АІ ПОТРІВІ КЪ АЛТЕ ДЪКЪРЪРІ.
 ПОДОАБЕЛЕ МЪЕРІЛОР НЪ ЄРА АША ДЕ О ФОР-
 МЪ, КА А ВЪРБАЦІЛОР. ЧЪЛЕ МАІ СЪРАЧЕ
 ЄРА АБЪРЪКАТЕ НЪМАІ КЪ О КЪМАШЕ ЛЪНГЪ
 КЪ ВРЪЪ АЧІНСЪ, КЪ ШЪРЦ ДЕ АЪНЪ ШІ
 КЪ ЦРЪКА, ІР ДІН ЧЪЛЕ МАІ БОГАТЕ СЪ
 НЪТЪК КЪНОАЦІЕ МЪЕРІЛЕ, ДІН ФЪТЕ ШІ ДІН
 КОПІЛЕ ТІНЕРЕ ДЪПЪ ПОДОАБА ЧЕ АБЪ ПЪ
 КАП. МЪЕРІЛЕ АШ АКОПЕРЕ ПЪРЪЛА ЧЕЛ НЪ-
 ЧЕД КЪ О КЪРПЪ КЪСЪТЪ ПЪ ЛА КОРНЪРІ
 КЪ АЪНЪ ВЪПІСІТЪ САЪ СТЪМЪТЪРЪ; ФЪ-
 ЧЕЛЕ ПОАРТЪ СЪНТ ІА ФЕС РОШЪ КЪ САЛЕЪ
 ДЕ БАНІ КЪ ЪН АР КЪ ЪН НАСТЪР ДЕ МЕ-
 ЧАЛ БІНЕ ПРІНСЪ ДЪКЪСПРА, ІР КОПІЛЕЛЕ ПОАР-
 ТЪ НЪМАІ ФЕС РОШЪ. МІРЪСЕЛЕ АШ ПЪН
 ПЪ КАП О АПЛЕТІТЪРЪ АКСЪРКАТЪ ДЕ САЛ-
 БЪ ДЕ БАНІ КЪСЪЦІ ЪНЪА ПРЕТЕ АЛТЪА, ШІ

А МІЖЛОК СЪ ЦІНЕ КЪ ЪН АР АСЪС, ПЪ ДЪ
 ЛАТЪРІ АТЪРНЪ ДЕ НІЩЕ ЛЪНЦЪШЕ АЖОЪ
 СОАРЕЛЕ, ДЪНА, ШІ СТЪЛЕЛЕ, САЪ КЪ СЪНТ
 А ДОАО ПЛЕТЕ ДЪНЦІ АПЛЕТІТЕ АТЪРНАТЕ
 АНАІНТЕ, КАРЕ КЪНД СЪ МІШКЪ СЪНЪ ВЪ
 ЗЪРЪЛАЕЛЕ, А ЪРЕКІ АЪ ТОАРТЕ ДЕ МЕТАЛ
 МАРІ, ШІ КЪ ДЪЩЕТЕЛЕ АКСЪРКАТЕ ДЕ ІНЪ
 ЛЕ ДЕ АЧЕЛЪ, ЛА ГРЪМАЪІ АКСЪ АЪ ПОДОАБЕ
 ДЕ АЧЪЛЕ СЪНЪТОАРЕ А САЛЕЪ. АЧЪСТЕ ПО-
 ДОАБЕ ЧЕ ЛЕ ЦЪН ЄІ ДЕ МАРЕ ДЪКЪРЪ, СЪНТ
 ДЕ АРАМЪ, РАРІ СЪНТ ДЕ АРЪІНТ РЪЪ ТЪР-
 ЧЕСК ШІ НЪМАІ КЪ ПІЕТРІ МІНЧІНОАСЕ СЪНТ
 АЛКЪТЪІТЕ. МІРЪСА ПОАРТЪ ШІ ДЪПЪ НЪВ-
 ТЪ АЧЪ ПОДОАБЪ ДЕ МЕТАЛ ПЪ КАП, ПЪНЪ
 КЪНД НАЩЕ ЪН ПРЪНК, ІР ДЪПЪ АЧЪА НЪ
 О МАІ ПОАРТЪ. ВЪ АМ АВЪТ О АТЪМПАРЕ
 НЕНОРОЧІТЪ, ЪНДЕ ДОАО МІРЪСЕ СЪНД ДІВ-
 НАІНТЪ МЪК, КА СЪ ЛЕ ВЪЪ МАІ ДЕ АПРОАБЕ
 МАМ АТІНС ДЕ БАНІ СЪЛАВІІ ЧЕІ КЪСЪЦІ ПРЕ
 ДЪНСА, АСЪ ПЕДЪПСА МЪ АЪ ФОСТ ЪН ЦЪ-
 ПЕТ ШІ О ФЪГЪ ГРАЕНІКЪ, ФІІНД КЪ ЄЛЕ
 АЪ ГЪНДІТ КЪ ВОІЪ СЪ ЛЕ РЪПЕСК БАНІІ.
 ДЕЧІ МЪЪ ФЪГЪДЪІТ МІЕ ЪН МОНТЕНЕГРІНЕР
 КЪМ ВА АДЪЧЕ ПЪ НЕВАСТА АЪІ А СТАРЪ ЧЪ
 АТЪРЪГЪ. ДА КАРЕ ФЪМЕІЛЕ КЪ СЪЛАВІЛЕ ЧЪЛЕ
 ДЕ ЪН ФЪНГ ДЕ ГРЕЛЕ, СЪ АРАТЪ КЪ ДЪЪА
 ЧЕЛ МАІ МАРЕ А АЛТІЦЕЛЕ КЪМЪШІЛОР ЧЕ
 ПОАРТЪ ЛА ГЪТ ШІ ПЪ ПІЕНТ, ШІ ПЪ МЪ-
 НЕЧІ, КАРЕ АЪ ШІ ЪН ГЪСТ МАРЕ ЪНДЕ СЪНТ
 КЪСЪТЕ А АЪНЪ АКСЪ ШІ КЪ ФІР ДЕ АЪР,
 АЧЪ КЪМАШЕ ПЪДЪКЪСПРА ЧЕ АЪНЦЕ НЪМАІ
 ПЪНЪ ЛА ВРЪЪ, НЪІ ФЪКЪТЪ КА СЪ СЪ МАІ
 СПЪЛЕ, КАРЕ ДАКЪ СЪ АНЕГРЪЩЕ, СТРІВЪ
 МІНЪНЪ АЧЪА, АСЪ АМ АФЛАТ ПРІЛЕЪ ДЕ А
 КЪМЪПЪРА КЪМЪШІ ДЕ АЧЕЛЪ НОАО, КАРЕ ДЪПЪ
 КЪСЪТЪРА ЛОР СЪ АСЕМЪНА КЪ КЪСЪТЪРІЛЕ
 ЧЪЛЕ МАІ ФРЪМОАСЕ ДЕ ПАРІЪ, КАРЕ АСЪ
 ТОТ РЪМЪН А ФІ РЪСЪРІТЪНЕ. АЪНЕЧІЛЕ ЛОР
 СЪНТ ААРЦІ ДЪПЪ КЪМ ПОАРТЪ ДАМЕЛЕ НОА-
 ТРЕ ВЪ АТЪТА АРАГОСТЕ. ДІН ВРЪЪ АЖОЪ
 АРЕ О РОКІЕ ГРОАСЪ. ПРЕТЕ АЧЪЛЕ ХАІНЕ
 АРЕ О ДЪЛЪМІЦЪ КЪ МЪНЕЧІЛЕ СЪЪРТЕ ДЕ

АЖНЗ АЛЕЗ. Престе ач'каѣ толте сз а-
 чинце к8 8н брѣх лат де піале к8сѣт к8
 мѣлате фѣце, к8 піетрі мінчїноасе, де каре
 аї атѣрнз о к8тїсцз к8 цжнте алке д'ѣсе
 бзтѣтз. Атрѣ ачаста аре о оглїндз мї-
 кз, ацз, аче, шї алте мѣрѣнцїшѣрї, о
 кѣе аре легатз атро баерз, а к8рѣ 8н
 к8цїт, шї сѣпт піепт д'ѣ стѣнга аре о
 сѣлїцз мїкз саѣ палошел де о 8рмз де
 д8нг легат к8 8н лзнцш де арїїнт, каре
 н8 прѣ сз вѣде фїїнд акоперїт к8 црѣ-
 ка, асз маї 8шор декжт ал бзрѣацілор.
 Атрѣ 8н сзкѣлец де лжнз вѣргат че поар-
 тз пз мжна стѣнгз акзцат, аре де аш
 багз орї че аре трѣвѣїнцз а трѣнсѣла де
 д8че ла тѣрг. Шѣрц аре ка 8н шѣрц де
 піале к8 мѣлате фѣце вѣргат цесѣт фѣ-
 мос ка 8н ковор де лжнз овал рзтѣнд
 дїнжос пз марїїні к8 роїтѣрї саѣ цор-
 цорї времѣт. Аре чорапї де лжнз а пї-
 чоаре шї 6 акзлцатз ка бзрѣації. —

Мѣерїле шї фѣтеле н8 сжнт аша де
 аналте ка бзрѣації, нїч фѣрѣмоасз н8 пот
 фї пентрѣ мѣнка шї дѣкрѣл к8 кзратѣла
 повзрїлор, кз ле арде Соареле, дарз фізїог-
 номїа лор характерїсѣце пре а бзрѣаці-
 лор, шї ам вѣзѣт сѣте дїн трѣнсѣле,
 дар нїч 8н образ просѣ нам вѣзѣт. Бзр-
 ѣації шї мѣерїле сжнт оакешї шї пѣрлїцї
 де Соаре к8 спржнчѣне нѣгре шї к8 окї
 фѣрѣмошї шї тарї атжт ла вѣдѣре кжт шї
 ла дѣзїре пзнз ла бзтрѣнѣце. Мѣерїле
 аѣ 8н пѣр негрѣ фїїн каре ар пазчѣ ме-
 шерїлор ношрїї челоор де пѣр. Кз доао
 шлете де пѣр к8мпзрасем шї д8пз че мм
 сжос 8нсоарѣ дїн трѣнсѣла шї лам к8рѣ-
 цїт, аѣ трас 8н ф8нт шї 3/4, шї 6ра
 ка мѣтаса. Атжта грѣштате поартз еле
 пз кап шї к8 хїїнеле лор чѣле грѣле маї
 аѣк шї алте повзрї а тѣрг де кжте о
 жѣмѣштате де маже пз дѣлѣрї асѣ шї а-
 жос, де 8нде сз поате сокотї кжт сжнт

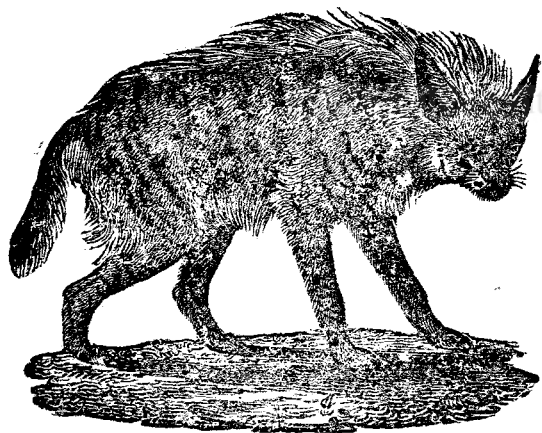
еле де тарї. Сз маї аратз ла Монтене-
 грїнерї д8пз фѣрѣнтѣ лор чѣ аналтз шї
 дешкїсз к8мкз сжнт Оаменї дешепцї ла
 мїнте, лѣоторї де сѣмз, к8носкзгорї,
 Іїношї, шї де оменїе, шї к8 8н к8вжнт
 мѣѣ дешептат адѣнарѣ ачестор пзѣсрѣцї
 маї мѣлатз кредїнцз, декжт атралте пѣрцї
 а д8ме.

Картѣ чѣ маї маре дїн д8ме.

А Калкѣта саѣ вѣзѣт о Карте прес-
 те ржндѣалз афрїкошатз, атжта де маре,
 каре асѣменѣ н8 саѣ маї вѣзѣт. Ачѣка
 есте о Копїе а Коранѣлї, адекз, Коран
 саѣ н8мїт Картѣ Деїї Махоммеданїлор,
 каре о аѣ скрїс Махоммед, шї ачастз
 Копїе о аѣ скрїс д8пз ачел 8н М8сѣл-
 ман (Тѣрк) фоарте к8вїос анѣме Х о л а м
 Могхѣдїн, шї к8 дої фїї аї сзї, карїї
 саѣ мѣтат дела Пѣгаѣр прїн Мѣрѣе-
 дабад ла Мекка, ка сзш поатз сз-
 вѣршї ачел дѣкрѣ аколо к8 к8вїошїе. Гло-
 велѣ Кзрцїї ачешїа сжнт ка де 3 цолѣрї
 де аналте. Дѣгзтѣра єї есте де о 8рмз
 де гроасз, де 4 8рме шї 8 цолѣрї де
 л8нгз, шї де 2 8рме шї 8 цолѣрї де ла-
 тз. К8прїндѣрѣ Коранѣлї есте скрїсз
 де Татзла кареле аѣ лѣкрат 6 дїнї ла джнса.
 Іар фїї аѣ маї адзогат ла джнса шї о
 тѣлмѣчїре персаскз. Дѣгзтѣра Кзрцїї есте
 де 2 сжндѣрї тарї. Ачастз Карте о аѣ-
 чѣ пре о Кзмілз пре спїнаре, шї заче
 пре о перїнз сѣпт 8н Балдахїн де пжн-
 зз рошїе кзрмѣжїе, саѣ стакожїе, шї да-
 кз о дешкарїз жос о п8не пре о масз а-
 нѣме пентрѣ джнса фѣкѣтз. О дешкїде
 дїн копчеле таблелор челоор де лемн, шї
 сз п8не а тот Докѣл Кзлѣторїї маї а-
 наїнте спре Чїнстѣ Кредїнчосїлор.

Х і а н а.

Дакъ азъ атревициатъ Поеції ші філософії тѣтѣроръ времилоръ пре хѣрзлае ші пре довитоачеле ка пре нише кипѣрї фїрециі але патимилоръ ші але вїртѣтелоръ; аша маї мѣлатъ фаче ачаста спре доведїрѣ лѣорїї амїнте а фїинцелоръ лоръ, декѣт нѣмаї изводїрѣ чѣ окїчнѣїтѣ дїн фїре. Ші дакъ сѣ потъ лѣа лфїрѣкѣкѣ сїмцїре сѣмнеле омѣлашї лфапїтѣ; аша лѣзне сѣ поате пречѣне, кѣмъ кѣ окїчаїрїле сѣ потъ кѣноаще ші ла довитоаче дѣпѣ мїшкѣрїле лоръ, дѣпѣ кѣѣтѣтѣрѣ лоръ, ші дѣпѣ тоатѣ цїнѣрѣ лоръ, че фїре азъ. Сѣ кѣноаще лѣла дѣпѣ ѣмеларѣ лѣї чѣ

Х і а н а.

домолазъ, дѣпѣ кѣѣтѣтѣрѣ лѣї чѣ лдрѣзнѣкѣцъ ші лїнїцїтѣ, ші дѣпѣ коама лѣї чѣ слобозїтѣ, че пѣтѣрїнїкѣ тѣрїе арѣ, карѣ лї фаче изѣнѣда; аша сѣ аратѣ Пѣтѣрѣ чѣ рѣпїтоаре кѣ фїрѣ єї чѣ пѣндїтоарешї амелїнцѣтоаре, ші вѣлапѣ лѣкѣ сѣ кѣноаще дѣпѣ наѣла єї чѣ лѣнѣлѣцъ ші дѣпѣ мїшкѣрїле єї чѣлѣ лѣцї ші кѣ рѣѣтѣте, де єнѣ лѣкѣ пѣрѣѣне вїкѣлѣшѣтѣ єї. Фїлософїї кѣрѣра лїкѣ арѣта лѣкѣрарѣ ачаста, ші дѣстѣла локъ лѣкѣ кѣтѣрѣ пѣтѣрѣ лѣкїпѣрїї, нѣ азъ сѣкѣтїтъ ачаста, сѣ фа-

кѣ охѣтѣрѣре маї лѣоло дѣспре ѣрмѣрїле, кѣмъ кѣ тоате тѣрѣѣрїле обѣрѣлѣлѣтї оменѣскъ лѣ аратѣ пре омѣла, карѣ кѣ чѣ фѣлїѣ де довитокъ сѣ асѣмѣнѣкѣ, ші лї аратѣ ші сѣмѣѣрѣла патимилоръ, че сѣ асѣмѣнѣкѣ кѣ нѣрѣвѣрїле довитокѣлѣтї ачѣстѣла. Аша пѣрѣѣне, лѣтѣрѣ ѣрмѣрѣ лоръ, ші пре оама наѣла єї чѣл лѣнѣлѣцъ, фїрїка че о арѣ; єр ѣн окїѣ вїоїѣ ші лѣ фокѣатъ че сѣ вѣдѣ кѣ мѣлатъ маї вѣдерѣс аратѣ лѣпїетрїрѣ тїрїсѣлѣтї, ші вѣлѣе чѣлѣ сѣпцїрї рѣвнїчѣнѣкѣ пѣсѣрїлоръ чѣлоръ рѣпїтоаре. Нѣ сѣ поате тѣгѣдѣлї, кѣмъ кѣ черѣтарѣ сїстемїї ачѣпїа аратѣ маї лѣорїї амїнте ші єстѣ о лѣвѣцѣтѣрѣ фѣарѣте лнтерѣссантѣ; лѣсѣ кѣкѣнїе арѣ фї, лѣкѣоате охѣтѣрѣтѣ лѣкѣрѣ дѣаколо, кѣмъ кѣ лѣсемнѣрїле ачѣстѣкѣ сѣ афлѣзъ токѣма лѣтѣрѣ адевѣрѣ, де вѣрѣме че зїдїторїла нѣ дѣтъ омѣлашї атѣта прѣчѣперѣ ші вѣе кѣ пѣтѣрѣ, де сѣ поате лѣпрѣтївї тѣтѣрѣроръ лѣкѣрѣрїлоръ фїрециі. Дѣр тотъ єстѣ кѣ адевѣратъ, кѣмъ кѣ ла довитоачеле карѣ нѣ азъ лѣналѣтѣ мїнте оменѣскѣ, лѣшѣрѣе обѣлѣ нѣрѣвѣрїле дѣпѣ кїпѣла тѣрѣпѣлѣтї сѣѣ, ші дїн тоатѣ фѣпѣтѣрѣ лоръ лѣсѣ ачѣла ла лѣмїнѣ. Адевѣрѣла ачѣстѣ сѣ аратѣ маї мѣлатъ дїн чѣ кѣ де амѣрѣнѣтѣла фѣкѣтѣ черѣтарѣ. Спре лѣкѣрѣдїнцѣре єстѣ дїн дѣстѣла а прївї ла кїпѣла че сѣ аратѣ лїчъ а довитокѣлѣтї ачѣстѣла, карѣ єстѣ атѣта де нїмерїтъ лѣкѣтъ лѣсѣ вѣла тоате сѣмнеле лѣї.

Окїї лѣї аплѣкѣцїї лѣжѣс, кѣпѣла лѣї лѣмїнѣте атѣрнатъ, окїї лѣї чѣї стѣрѣлѣчїнї. Тѣрѣ лѣї, карѣ аратѣ о хѣркѣїтѣрѣ адѣнїкѣ, лѣ аратѣ пре єлъ а фї лѣтѣрѣ о сѣлѣвѣтѣчїе лѣфрїкошѣтѣ; кѣ коама лѣї чѣ де апѣрѣрѣкѣ сїпѣрїлѣтѣ прѣстѣе тотъ тѣрѣпѣла лѣї лѣшъ аратѣ ѣн сѣмнѣ де мѣнїе ші лѣе рѣѣтѣте фїїнѣлѣтї пїчѣоарѣле чѣлѣ дїн напѣї зѣгѣрїчїте ѣмѣлѣнѣ сѣ нѣ фѣлѣ

згомот ші пжндінд, ші де аколо ісз вѣде нетребнічїа, ші ачеста есте харак-терѣа хїаней.

Ачастѣ хѣрѣ примѣждїоасѣ есте кѣт ѣн кѣїне де маре; дїн напої есте чебаш маї жос деклѣт дїн наїнте, кѣ колда скѣртѣ ші словозїтѣ; канѣа єї грос ші кѣ насѣа грос ші прост. Да тот пічорѣа арє нѣмаї кѣте патрѣ ѣнгї фѣкѣте де а сѣпа апѣмѣнт кѣ єае. Арє ѣн глас грос ші кѣ окїї сѣї чеї стрѣлѣчїцї вѣ-де ноаптѣ ка ші зїоа. Агѣрѣ арє нїше колцї асѣвѣцїцї.

Хїана трѣаще алокѣрї сѣлѣатече а сїнгѣрѣтате а пещерї ші а дѣлѣрї, сѣѣ євѣш сѣпѣ гѣрї апѣмѣнт пентрѣ азѣв-їнца сѣ. Характерѣа єї атѣта есте де сѣлѣатек де нѣсѣ поате дѣлѣнзї нїч о дїноарѣ. Сѣ хрѣнѣше кѣ рѣпїрї, аар кѣ тоате кѣ фїрѣ аѣ врѣт сѣї дѣ а-чещїї сѣлѣатенї тоатѣ афрїкошарѣ ло-вѣлѣтї, тот нѣ дат ѣн гѣсѣ фѣарте стрїкат. Кѣ сѣ вѣде ѣнде аш алѣше варнѣ чѣ маї рѣ дїн вѣнатѣрїле лѣї чѣле вїї. Ноаптѣ сѣ фѣрїшѣзѣ де сѣ єагѣ пѣла мормїнте ші мзнѣнкѣ трѣ-пѣрї агрѣпате каре ле сѣоате дїн грѣпї. Нїч одатѣ нѣш апѣкѣ вѣнатѣа де дїн на-їнте, нїч одатѣ нѣ сѣѣ вѣзѣт сѣтѣлѣ; кѣ атѣта есте де мѣнкѣчѣоасѣ, аѣкѣт сѣр пѣтѣ сѣкотї, кѣм кѣ, ар авѣ атѣта пѣтѣре, (касѣш дѣ нрѣш афѣрѣ, че аѣ мѣнкат дїн рѣнѣа пѣнѣ, ка сѣ шї о ѣмплає кѣ алте євкате де ноѣ. Не аче-тат котролѣаще локѣрїле азѣвїторїлор, шї давѣ сѣ аз крѣзѣмѣнт натѣрѣалїстї-лор, сѣпѣне д. Бѣффон кѣм кѣ гласѣрїле хѣрѣї ачещїа сѣ асѣмѣнѣ кѣ ємѣтѣа ѣнѣї Ом вѣнд вѣрѣсѣ. Пѣрѣа єї чѣл сѣр кѣ вѣрѣї нѣгѣре, шї сѣпѣрлїт аї аз о кѣв-тѣтѣрѣ де вѣрат, каре о фѣче де сѣпѣїмѣ шї де лѣвѣдат.

Трѣсѣрїле кѣспїнд тоате чѣле шїѣте дѣспре ачастѣ хѣрѣ хїана. Сѣ поате пре-чѣпе, кѣм кѣ н'аѣ фѣст кѣ пѣтїнѣз до лѣвѣца ла нїмїка, аѣкѣт нѣ шѣ рѣмѣс алт апапої, фѣрѣ нѣмаї де до омѣрѣ пре ш. Нѣсѣ шїє нїч дѣспре нѣравѣрїле єї нїмїк, нїч дѣспре ѣрѣмѣрїле єї. а че кїп пжндѣ-ше, шї кѣм аш прїнде вѣнатѣа. Нїч ача-ста нѣ сѣ шїє, кѣм аш крѣше пѣї, шї кѣцї фатѣ. Дар атрѣ кѣт с'аѣ пѣтѣт вѣдѣ пѣнѣ аѣм, де с'аѣ пѣтѣт доведї, кѣмѣкѣ кѣнд сѣ сѣоалѣ сѣ ѣмбле сѣѣ сѣ фѣгѣ шкїопѣтѣкѣз кѣ пічорѣа чѣл сѣжнѣ. Шкїопѣтарѣ ачаста алѣї, каре цїне пѣнѣ ла о сѣтѣ де пашї; аша сѣ арагѣ де сѣ вѣде, ка кѣнд ар врѣ сѣ казѣ жос.

Хїана ачаста есте о хѣрѣ рѣрѣ, каре сѣ афлѣ нѣмаї а пѣрѣїле дѣла афрїка шї дѣла асїа, ѣнде хѣрѣає чѣле маї сѣлѣа-тече, маї рѣле, шї маї примѣждїоасе то-ате сѣ вѣд де асѣ мѣнка ѣна пре алта.

Канонѣа чѣл афрїкошат.

Кѣлѣторїѣа Георгїє Стѣвѣтон аѣ чер-четат пре ѣн ѣм а Індїа, кареле фѣкѣсѣ омѣр, шї ачела нѣнѣмаї касѣш сѣапе вїаца, чї маї вѣртѣс касѣш кѣрѣцѣскѣ мѣстрарѣ кѣношїнцїї сѣфлѣтѣлѣї сѣѣ-сѣѣ сѣпѣс ла о пѣдѣпсѣ че аїсѣ рѣндѣ-їт, каре єра ачаста, кѣм кѣ єл аѣ кѣѣ, тат сѣ доарѣмѣ шѣпте аїї атрѣн патѣ каре н'аѣ авѣт нїч Матрац, нїч алт ачѣрнѣт, фѣрѣ нѣмаї пѣдїнаѣѣнѣтрѣ кѣ, кѣе де фїєр асѣвѣцїте аша єра вѣтѣт па-тѣа, касѣ нѣї атре прїн карне аѣѣнѣтрѣ. Стѣвѣтон лѣѣ вѣзѣт пре єа а аїнѣа аа чїнчїлѣ ал канонѣлѣї сѣѣ, шї атѣнч аї єра пѣлѣ ка а рїнокѣрѣлѣї аѣкѣ шї маї чѣ-пїтѣ, шї тот зѣчѣ єа неконтенїт а па-тѣа сѣѣ чѣл де цѣпѣшї, зїкѣнд, кѣ

де нар фі ші трекот в'р'км'к канонд'л'ї с'з'с,
єл тот сар цін'к де ачест обіч'а'їс ал с'з'с
маї аколо де वोє б'н'з м'зкар'к де невоє
к'їс к'з'тат с'з с'з с'н'п'є ачел'ї Канон.

Кастіліана. — А Р'зкої'л'а А'п'зрат'с-
л'ї Францозек а Шпанія, с'а'с тріміс 8н
Батаїллон ла Сат'л'а Аргнано д'сп'з Б'р-
гос, каре заче л'к'н'ц'срат де ст'жн'ї де
піатр'з, де в'ї де п'д'с'р'є, ші де Десіме,
а п'с'т'іє. Ачест Сат'єра п'зр'с'їт де к'з-
тр'з Л'зк'їтор'ї, ші с'а'с афлат атр'о по-
л'н'з ніше зноп'ї арші, ші п'ж'їне ф'зк'з'т'з
в'зр'єд'н'ї, ніше плаше с'а'с в'асе де в'їн спар-
те ші маї пре 8р'м'з о м'с'аре т'ж'н'р'з к'ї
п'р'єнк'л'а а брац'з л'ж'г'з моаша єї, кар'к
маї моарт'з з'ч'к' болнав'з ші ф'зр'з г'раїс.
О а'с атр'єкат Коменданш'л'а пре д'л'н'са,
з'їк'н'д: „Пентр'с че аї р'змас т'с ач'к' с'їн-
г'ср'з?“ ші а'с р'зс'п'єнс л'ї аша: „Ка с'змі
кад'те ада к'в'єж'нт с'змец ші л'ф'їкошат
8н'ї Францоз ші ка с'з кад'т пре ач'аст'з
болнав'з, кар'к на'с п'с'т'єт с'з м'к'рг'з к'ї
аї ношр'ї.“ — „Дар пентр'с че а'с п'зр'с'їт
ачеш'їа Сат'л'а?“ — „Пентр'с к'з єї ш'їа,
к'їм'к'з аї в'єц'ї омор'ж пре д'л'н'ш'ї.“ „Дар
пентр'с че а'с арс, ші а'с стр'їкат б'к'ка-
теле?“ „Ка с'з в'з л'їп'с'їц'ї де ач'к'л'к' че єї
н'а'с п'с'т'єт д'зче к'ї с'їне.“ Ат'єнч с'а'с а'с
з'їт о стр'їгаре дела осташ'ї ші л'к'ї стр'ї-
кат вор'єїр'к' лор. Ачеш'їа ад'зч'к' Ш'єнч'ї, п'ї-
не, ші ал'те л'к'р'єр'ї де м'єн'каре, ші ад'з-
ч'к' ші 8н в'ас в'ї в'їн г'зс'їт атро п'їв'н'їц'з,
ла в'аре аї єра акопер'їт'з г'сра атр'єр'її к'ї
паеле дела болнав'її д'їн тав'єр'з. — Апої
о а'с маї атр'єкат Комендант'л'а з'їк'н'д:
„Дар в'зр'єат'л'а т'з'с л'к'з єсте в'їс ч'ї ф'с-
ц'їц'ї?“ Да ач'аста н'їс р'зс'п'єнс в'з'д'єва ар-
т'ж'н'д ас'єс в'зтр'з Ч'єр'їс, ші з'їк'н'д: „Ба

єл єсте коло с'зс, а'с м'с'р'їт пентр'с д'с-
кр'л'а др'єп'т — пентр'с д'м'н'єз'єл'а с'з'с, ші
пентр'с Краї'л'а с'з'с!“ — „Маї аї т'с фрац'ї?“
— „Ба н'с ам, ф'зр'з н'їмаї пре ачест с'з-
рак п'р'єнк' ал м'їєс,“ ші л'а'с стр'їж'є а
в'рац'єп'з'ал с'з'с л'г'зл'єн'їт, ші с'л'зв'їт п'р'єнк'ї,
кареле с'з 8'їта к'ї ок'її ч'єї негр'ї стр'зл'є-
ч'їц'ї ла М'їсма л'її. Деч'ї а'с з'їс Оф'ф'їц'ї-
р'єл: д'ар єсте н'з'д'їж'д'є пентр'с Осташ'її
ч'єї ф'л'з'м'ж'н'ї ші ас'єт'ац'ї де аш л'п'зр'їц'ї ч'є
ш'а'с афлат, к'з л'к'з н'с'а'с стр'їкат б'к'ка-
теле ач'к'єт'к'?“ — „Єсте,“ а'с р'зс'п'єнс М'с-
ар'к' к'ї м'єл'т'з ам'зр'ж'ч'єне, к'з н'с єра п'р'є
с'т'ма воастр'з. Іар єї а'с з'їс: „аша д'ар
п'с'т'к'в'єї с'з в'її ші т'с?“ Ші н'їс дат пла-
ска к'ї в'їн а м'єн'з. „О Доамне, к'їт в'єї
вої!“ Іа а'с в'з'єт ші Осташ'її аї к'їнт'а
„Дар ші п'р'єнк'л'а т'з'с ва в'к', к'з єї г'ал'єв'є
с'ф'єр'ш'їт, с'з'ш' кап'єте п'с'т'к'єр'є.“ Аї тр'є
м'єра м'їна М'єр'її, д'к'їк'н'д плоска ла б'с-
з'єле п'р'єнк'л'а'ї, ші а'с в'з'єт п'р'єнк'л'а. Іар
Осташ'її а'с м'єн'кат к'ї д'єг'рак тоат'з п'л'ї-
н'к'є ші ш'єнка, ші а'с в'з'єт д'їн плоск'з тот.

Д'єп'з ач'єл'а а'с л'ч'єп'єт п'р'єнк'л'а ас'єг'їца
а ц'їпа, ші а с'з л'б'їнец'ї: а зад'ар с'є
м'єн'ч'к' Маїка л'її, с'з'ї потол'к'єк'з д'єр'єр'їа
ші ат'єнч а'с з'їс Оф'ф'їц'їр'єл: „Т'с М'єаре
некр'єд'їнч'од'єс, т'с н'к'ї отр'єв'їт пре ної.
— „С'а'с ф'зк'їт ак'їм,“ з'їс н, „п'л'єк'ж'є-
д'єс'з к'ї п'р'єнк'л'а л'ж'єс, к'ї о з'їм'єїре л'ф'р'є-
кошат'з, „к'з є'с ам ш'їд'т, в'з вої н'с л'з-
с'ац'ї н'їч пре 8н пат де моарт'є нек'з'єт'єл'є,
ші пр'єк'єл'а в'з в'єц' к'з'єт'а ші пре с'єп'т ач'єт'
Док ас'к'єнс, ші пентр'с ач'єл'а ам ас'к'єнс в'л-
с'єл'а в'їс в'їн'єл'а аколо. А'з'їнд ач'аста ф'с т'з-
л'т'з ач'аст'з М'єаре в'їт'к'єз де н'єн'єм'зрат'є
т'з'єт'єр'ї де с'єб'її ф'зр'з н'їч о м'їл'з, ші ф'с
ар'єнк'ат'з а г'єл'а Водр'єл'її, шр 22 де ф'р'ан-
цоз'ї а'с м'с'р'їт с'єпре ж'єрт'єва із'єж'нд'їр'її.